

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA ROK 2013

W roku 2013 Stowarzyszenie Edukacji Kulturalnej WIDOK kontynuowało realizację strategicznego projektu: *Program Stypendialny WIDOK*, oraz zrealizowało projekty pt.: *"Mieszkam w Białymstoku"* i *"Fotograficzna wyprawa na polsko-białoruskie pogranicze"*

1. Program Stypendialny WIDOK

Autor i koordynator: Magdalena Godlewska-Siwerska

Program Stypendialny WIDOK istnieje od 2003 roku. Jest realizowany we współpracy z Fundacją im. Stefana Batorego (Program fundacji „Równe Szanse”), Ośrodkiem Wspierania Organizacji Pozarządowych – obsługa administracyjna , „Kurierem Porannym”- patron medialny i sponsor. Środki są gromadzone na wydzielonym koncie bankowym. Podziałem stypendiów zajmuje się Rada Programu Stypendialnego w skład, której wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, darczyńców i sponsorów. W roku szkolnym 2013/2014 przyznaliśmy 18 stypendiów całorocznych wypłacanych przez 10 miesięcy od września 2013 do czerwca 2014; w tym 2 stypendia po 100 zł miesięcznie otrzymują uczniowie gimnazjum; 11 stypendiów po 150 zł miesięcznie otrzymują uczniowie szkół średnich, 1 stypendium rodzinne po 200 zł miesięcznie oraz 4 stypendia po 100 zł miesięcznie dla stypendystów czeczeńskich.

Kryteria przyjęte przy wyborze stypendystów na rok szkolny 2013/2014 to: dotychczasowe osiągnięcia z preferencją osiągnięć humanistycznych, ogólna sytuacja rodzinna z uwzględnieniem dochodów i średniej ocen. Pierwszeństwo w dostępie do stypendiów mieli uczniowie ze szkół, których nauczyciele współtworzą fundusz stypendialny comiesięcznymi odpisami od pensji oraz stypendyści z lat ubiegłych. W tym roku szkolnym po raz pierwszy ufundowaliśmy 4 stypendia dla młodzieży czeczeńskiej, która uczestniczyła w projekcie "Mieszkam w Białymstoku".

Celem Programu Stypendialnego WIDOK jest udzielenie wsparcia finansowego uzdolnionej w różnych dziedzinach młodzieży pochodzącej z niezamożnych rodzin.

Program Stypendialny WIDOK współpracuje z Funduszem im. J.J. Putków, który jest fundatorem całorocznych stypendiów dla:

Szymona Borysa – student I roku prawa na Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Na rok szkolny 2013/2014 przeznaczaliśmy 35030,83,- zł,(z czego 25000,250,- zł przeznaczaliśmy na wypłatę stypendiów, 10030,58,- zł na obsługę Programu Stypendialnego WIDOK: koszty biurowe, Internet, telefon, usługi pocztowe, opłaty bankowe, obsługa administracyjna i merytoryczna). Wszystkie środki pochodzą od Darczyńców, sponsorów i 1% przeznaczonego na Program Stypendialny WIDOK oraz dotacji Fundacji im. S.Batorego.

Warto zaznaczyć, że Program Stypendialny WIDOK od początku istnienia jest realizowany bez pomocy finansowej samorządów lokalnych i jest możliwy tylko dzięki wsparciu ludzi, których przekonaliśmy do idei wspierania zdolnej młodzieży, oraz sponsorów.

Dzięki grantowi z Fundacji im. S.Batorego został zatrudniony pracownik do współpracy przy realizacji Programu Stypendialnego.

2. **Mieszkam w Białymstoku – działalność w 2013 r.**

Autorka: Magdalena Godlewska – Siwerska, koordynatorka: Katarzyna Siwerska

„Mieszkam w Białymstoku” Projekt warsztatów teatralnych z udziałem młodzieży czeczeńskiej mieszkającej w Białymstoku i polskiej, uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wspólnie przygotowali spektakl oparty na osobistych historiach opowiedzianych przez uchodźców z Czeczenii.

Główne cele: budowanie porozumienia między zantagonizowaną młodzieżą, ułatwienie dostępu do kultury młodzieży czeczeńskiej, nauka literackiego języka polskiego. Spektakl pozwoli podzielić się trudnym doświadczeniem uchodźcy z mieszkańcami Białegostoku. Przyczyni się to do kształtowania postaw porozumienia i akceptacji „innego” zarówno w środowisku lokalnym np. szkoła, grupa rówieśników, jak i na Podlasiu.

Projekt wspólnych warsztatów teatralnych, młodych Czeczenów i młodzieży białostockiej uczącej się w szkołach ponadgimnazjalnych, prowadzonych przez młodych twórców różnych dziedzin sztuki, ma na celu:

1. przygotowanie spektaklu opartego na indywidualnych historiach młodych Czeczenów opowiedzianych w języku polskim;
2. udokumentowanie przebiegu warsztatów i prezentacji spektaklu tak by powstał film dokumentalny, który będzie można prezentować na przeglądach i festiwalach

Warsztaty składały się z części:

- literackiej realizowanej w Galerii Arsenał; zbieranie i opracowywanie osobistych historii
 - zwiedzanie profesjonalnych teatrów
 - zwiedzanie pracowni teatralnych, oglądanie spektakli, spotkania z aktorami, reżyserami, scenografami, uczestnictwo w lekcjach teatralnych
- warsztaty: aktorskie, scenograficzne, muzyczne w teatrze Arkadia, przygotowanie wspólnego spektaklu pt.: "Import/Export"

Twórcy:

Magdalena Godlewska- Siwerska – prezeska Stowarzyszenia Edukacji Kulturalnej WIDOK

Katarzyna Siwerska – koordynatorka projektu „Mieszkam w Białymstoku”

Michał Stankiewicz – reżyseria, dramaturgia

Adam Frankiewicz – asystent reżysera, opracowanie muzyczne spektaklu, światła

Bartosz Tryzna – dokumentacja filmowa, wizualizacje

Karolina Maksimowicz – scenografia, kostiumy

Marta Jagniewska – dramaturgia

Sebastian Łukaszuk – wizualizacje podczas spektakli

Patrycja Kownacka, Natalia Siereda, Ida Matysek, Martyna Płońska – dokumentacja

Efekt projektu:

- 26 maja 2013 roku w kawiarni Labalbal odbyło się spotkanie pt.: "Nie bierz tego do swojego serca", prezentujące przygotowania do spektaklu. Mieszkańcy Białegostoku mieli okazję poznać osoby uczestniczące w projekcie oraz skosztować kuchni czeczeńskiej.
- 30 czerwca 2013 roku odbyła się premiera spektaklu Import/Export w Białostockim Teatrze Lalek
- powstanie filmu dokumentalnego pt.: "Khamelesz" w reż.: Bartosza Tryzny
- we wrześniu 2013 roku rejestracja spektaklu i film "Khamelesz" były prezentowane podczas festiwalu Wschód Kultury
- również we wrześniu film "Khamelesz" był prezentowany podczas spotkania stypendialnego w Fundacji im. Stefana Batorego oraz na konferencji "Różnorodność podaj dalej" organizowanej na Uniwersytecie w Białymstoku.

- 22,23,24 listopada 2013 roku spektakl "Import/Export" był ponownie prezentowany w Białostockim Teatrze Lalek.

Projekt był opisywany w mediach lokalnych: Gazeta Wyborcza, Kurier Poranny, Radio Białystok, Telewizja Polska Oddział Białystok, oraz w mediach ogólnopolskich: Dzień Dobry TVN

3. Projekt "Fotograficzna wyprawa archeologiczna na polsko-białoruskie pogranicze" Autorka i koordynatorka: Urszula Dąbrowska

Projekt trwał od 1 czerwca do 20 grudnia 2013 i realizowany był dzięki dotacji pozyskanej przez Stowarzyszenie z MSZ (wysokość dofinansowania: 80 000 zł, wartość całkowita projektu 89 900 zł). W ramach tego zadania polsko-białoruska ekipa złożona z fotografów, dziennikarzy i historyków odwiedziła 7 pogranicznych miejscowości - dwie w Polsce: Kleszczele i Gródek i pięć w Republice Białoruś: Sopoćkinie, Łunnę, Wołpę, Wołkowysk i Kamieniec Litewski. Celem wyprawy było zarejestrowanie ciekawych, niepublikowanych do tej pory, starych fotografii odnalezionych w prywatnych zbiorach mieszkańców wymienionych miejscowości. Nagrywane były też rozmowy z posiadaczami najciekawszych kolekcji i wideowywiady. W sumie, w trakcie projektu zdigitalizowanych zostało 2000 archiwalnych zdjęć, z czego ponad 800 (wraz z opisami i komentarzami) znalazło się na stronie projektu: www.albom.pl. Największe odkrycie wyprawy to odnalezienie na strychu starego domu w Kleszczelach kilkuset negatywów autorstwa Jerzego Kostki, który przez pół wieku (od lat 30 do 80 XX wieku) zawodowo fotografował rodzinne miasteczko. Artystyczne podsumowanie projektu stanowiło wydanie książki fotograficznej w kolekcjonerskim nakładzie 300 egzemplarzy, w której znalazło się 120 wyselekcjonowanych pod względem fotograficznym zdjęć. Promocja albumu odbyła się 15 grudnia 2013 w Galerii Sleńdzińskich w Białymstoku. Projekt cieszył się dużym zainteresowaniem mediów lokalnych i ogólnopolskich, znalazł uznanie w kręgach fotografów i osób zajmujących się starą fotografią i historią kresów dlatego także w tym roku do MZS został złożony wniosek na dofinansowanie kontynuacji projektu.